„Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek”
Ez 36,26a

EMMAUS

gyülekezeti hírlevél
IX. évfolyam 5. szám, 2017. 06. 04. Pünkösd

Küldd el a Pártfogót, mert hitetlen a szívünk. (Jn. 14, 12-24)
„Én pedig kérni fogom az Atyát és másik Pártfogót ad néktek.”

Pünkösd

Az őskeresztyének legnagyobb ünnepe volt a húsvét után. Manapság pedig a leginkább elhanyagolt nagy ünnepünk. Mert az emberek többsége nem érti Pünkösd lényegét. Az Egyház születésnapja, amikor az Úr elküldte a mennyből az Atya és a Fiú Lelkét, a Szentháromság harmadik személyét, a Szentlelket, amint azt tanítványainak megígérte: *„ Ha szerettek engem, megtartjátok az én parancsolataimat, én pedig kérni fogom az Atyát , és másik Pártfogót ad néktek, hogy veletek legyen mindörökké az igazság Lelkét, akit a világ nem kaphat meg, mert nem látja Őt, nem is ismeri; ti azonban ismeritek Őt, mert nálatok lakik, sőt bennetek lesz.”*

A Feltámadása után Jézus Krisztus negyven napon át megjelent tanítványainak, majd szemük láttára mennybe ment, de az övéi nem maradtak Isten nélkül, hanem 10 nap múlva, csodálatos jelenségek kíséretében, kettős tüzes nyelvek jelentek meg tanítványai felett és megteltek Szentlélekkel. Péter az ünnepre érkező sokaságnak prédikált, a Lélek által Krisztust hirdette nekik. Azóta is így történik, Szentlélek Isten jelen van ebben a világban, és akik hallják a Krisztus evangéliumát, a Lélek hitet ébreszt bennük és megtérnek, és mint az első pünkösdkor megkapják a Szentlélek ajándékát. A Szentlélek

mindig a Megfeszített Krisztust magasztalja fel és hitet ébreszt bennünk. Luther a Kiskáté harmadik hitágazatában világossá teszi, miként juthatunk élő hitre Jézus Krisztusban:
„Hiszem, hogy saját eszemmel és erőmmel nem tudnék Jézus Krisztusban, az én Uramban hinni, sem Őhozzá eljutni, hanem a Szentlélek hívott el engem az evangélium által, Ő világosított meg ajándékaival, Ő szentelt meg és tartott meg az igaz hitben, ahogyan a földön élő egész egyházat is elhívja, gyűjti, megvilágosítja, megszenteli és Jézus Krisztusnál megtartja az egy igaz hitben..."

Ahogy Luther is vallja, az ember a maga képességeivel képtelen hitre jutni, illetve minden másban igen, csak az Igaz Istenben és az Ő Szavában, Igéjében nem. Azért nem, mert az „ősi kígyótól" mart emberi természet éppen erre nem képes. Ezt nem fogjuk fel. Sokan úgy képzelik, ahogy egy ideológiát vagy filozófiát, vagy valamiféle vallást megismerek és ha ezeknek igazságával egyet értek, - akkor úgy vélem, hogy hívő vagyok. Komolyan, nagyon sokan így gondolkoznak, mondhatnám így hisznek. Vajon Az Úr Jézus is így gondolta, amikor egyes embereknek így szólt: *„eredj el, hited megtartott téged"*? Az Úr ezt mindig azoknak mondta, akik Benne, mint Krisztusban („Dávid Fiában") hittek. A hitvallásaink, felekezeti igazságaink elvi elfogadása, vajon azonos-e a Biblikus hittel? A mindennapok gyakorlatában kerül próba alá, amikor valóban életbe vágó, hogy bizodalmas hitem legyen, kiderül, hogy nincs is hitem. Tudniillik a biblikus hit nem elvekben, eszmékben, tanításokban való hit elsősorban, bár kétségtelenül ez felettébb benne van, hanem mindnek előtt, <u>Egy Élő Személybe vetett feltétel nélküli bizalom.</u> Egy személyben való hit kérdése, nem elvek kérdése, hanem egy bensőséges ismeret, egy feltétlen bizalmi viszony, ami többnyire csak az életközösségek során alakulhat ki. Jézus erre utal, amikor a kisgyermek szüleihez való bizalmát állítja elénk példaképpen:*„Bizony mondom néktek, ha meg nem tértek és olyanok nem lesztek, mint a kisgyermekek, nem mentek be a mennyek országába." Mt.18,3* A kisgyermeknek nincsenek tudományos, meg teológiai ismeretei, de tudja kicsoda az anyja, és neki mindennél fontosabb. Ezt a Krisztuson, mint gyermek az anyján csüngő hitet keresi rajtad az Úr! Amit éppen a Szentlélek bennünk lakozása valósít meg.

Aki hisz Énbennem!

Az Úr megesküszik, aki hisz Őbenne, még nagyobb dolgokat is tesz, mint amit Ő e testben tett. Ez elég elképesztő kijelentés addig, amíg meg nem értjük, mire is hivatkozik az Úr: *„mert én az Atyához megyek, és amit csak kértek az én nevemben, megteszem, hogy dicsőíttessék az Atya a Fiúban.”* Tehát ne gondolja senki, mint ahogy azt sok rajongó gondolja, hogy neki Krisztus-feletti képességek adatnak, jaj nem, semmiképpen! *„…ha valamit kértek tőlem az Én nevemben, megteszem!”* Hogy senki félre ne értse, kétszer is elismétli, hogy Ő teszi meg. A hívő tanítvány kiváltsága, hogy kérhet! Ha hittel kéri, semmit sem kételkedve - mondja Jakab apostol. De a kétszívű, minden útjában állhatatlan ember, ne gondolja, hogy kaphat valamit az Úrról. A másik feltétel, hogy ne a hívő, hanem az Úr dicsőíttessék meg mindenben, amit az Ő nevében és akarata szerint kérünk.

Fölmerül két kényes kérdés:

1. Mit jelent, hogy Krisztus az Atyánál van? Természetesen azt, hogy elhagyja emberi állapotát, és amint előzőleg isteni valóságában volt, most levetve emberi korlátait, ismét teljesen Istenként, az Atyával egyenlő hatalomba kerül vissza, a mennybemenetel után. Ahogy mondja a nagytanács előtt: *„mostantól fogva meglátjátok az Emberfiát, amint a Hatalmas jobbján ül, és eljön az ég felhőin.” Mt.26,64* Tehát Jézus Krisztus mint Isten, teljhatalommal rendelkezik, és ez az a hatalom, amely megteszi a tanítványok kérését, az Atya dicsőségére.

2. Ha a mennyben van, miként cselekszik teljhatalommal a földön? A válasz éppen abban rejlik, hogy mint Isten mindenütt jelenvaló, Jézus az Istent úgy jelentette ki, hogy az Isten Lélek, Pneuma, és ezért mindenütt jelenvalóvá tud lenni, és ez valósult meg a Szentlélek által, egészen személyesen kerül az ember Isten elé: a Pártfogó a Szentlélek meggyőzi a világot bűn tekintetében. Mivel Isten Szent és bűngyűlölő, kikerülhetetlen az ember személyes felelőssége, hiszen éppen ezért, mert személy, felelős személy, és Isten képére és hasonlatosságára teremtett lény, ezért számon kérhető, felelősségre vonható. Az ember szíve éppen akkor szokott összetörni és kétségbe esni, amikor rádöbben, hogy Isten előtt felelős. Egyedül ellened vétettem! Vallja meg az Úrnak Dávid. Rászakad, hogy azt tette ami Isten szemében utálatos, és ezért harag alatt van. Mennyire fontos ezt megérteni, hiszen a legtöbb ember alapvető tévedésben van, nem fogja fel,

hogy vétkezett és bűne Isten Törvényének áthágása, semmibe vétele *törvénytiprás.* Másrészt azt sem, hogy éppen a hitetlenség a Bűne! *„ Az bűn, hogy nem hisznek Bennem! „* Az a baj, hogy sokan a hit dolgait amolyan statikus igazságként szeretnék katalógusba foglalni, és ebből mintegy meglátni, hogy mit is kell megtennie ahhoz, hogy elnyerje az Úr tetszését és üdvözüljön. Így gondolkodtak a zsidó farizeusok is: itt a Törvény, én majd megtartom. Vajon nem ezt követeli az Úr: hogy ha szerettek engem megtartjátok az én parancsolataimat? Ha itt nem jutunk helyes ismeretre, akkor félre értünk mindent, ami az Istennel való kapcsolatunkra vonatkozik. Ha szerettek engem, ez a feltétele, hogy megtarthassam a parancsolatait, de miként szerethetném Őt? Csak, ha ismerem, ha bensőséges kapcsolatban vagyunk. Jézus azt mondja a szőlőtő példázatában: Nálam nélkül semmit sem cselekedhettek, és a szőlőtő és a szőlővessző szerves kapcsolatára utal, ha benne van az életem és Ő énbennem. Tulajdonképpen nagyon jól példázza ezt az áramkör. Te vagy az izzó, világításra készítettek, ti vagytok a világ világossága. De az izzó csak akkor világít, ha a helyére csavarod és csakis akkor, ha záródik az áramkör, és átáramlik rajta az elektromos energia. Ez történik meg ha a Szentlélek belép az életedbe. Csak akkor van kapcsolat.

Szállás a szíved?

Csodálkozhatunk, miért nem érti a keresztyének döntő többsége az Igét, az Úr világos tiszta beszédét? A válasz: mert nem hiszi!!! Mert nem is akarja hinni, hiszen annak rendkívüli következményei vannak. Valahogy figyeljétek meg, az ember szeretné is az Urat, meg nem is, bízna is benne, de végül mégis visszahőköl, mert fél, hiszen mindenki tudja, látja, hogy ez a hit veszélyes hit. A személyes életemet egészen belülről érinti, sőt alapjaiban felforgatja. Minden más vallás a keresztyénen kívül, nem jelent egzisztenciális változást, mert a bukott ember már úgyis a Sátáné, de a megtérés éppen ebből a megszokott, bár halálos kapcsolatból ment ki, de egy sokkal magasabb rendű kapcsolatba vezet. *„Mert nálatok, lakik, sőt bennetek lesz.”* Sőt az Úr kijelenti, hogy *„Én az Atyában vagyok, ti énbennem”* Totális kapcsolati rendszer, de vajon nem erre vágyott az ember a bukása után, most mégis fél tőle? Mert ez nem szabad és független kapcsolat, hanem szeretet kapcsolat, aminek abban kellene megnyilvánulnia, hogy szeretetből megtartom az Ő Igéjét. Teljes zárt kör, A Fiú az Atyában, A Szentlélek által a Fiú benned, és így az Atyával is teljes a kapcsolat.

Azt gondolom, hogy talán egyik bibliai Ige sem fejezi ki ezt a kapcsolatot olyan egyértelműen mint ez: „Ha valaki szeret engem, az megtartja az én Igémet; azt pedig az É*n Atyám is szeretni fogja, és elmegyünk hozzá, és szállást készítünk magunknak nála." Jn.14,23* Miért beszél az Úr többes számban? Azért mert nem csupán a Szentlélek, hanem az Atya és a Fiú Isten is szívedbe költözik, a Lélek által. Hiszen Isten Egy Isten, nem lehet elválasztani az Atyát a Fiút és a Szentlelket, mert ez a Három Egy! Mivel az Isten Szellem, Lélek, ezért a testi emberben valóban szállást vehet, ez a cél, így valósul meg, hogy Velünk az Isten, vagy még jobb, bennünk az Isten. Ez volt az ember teremtési rendje: A föld porából teremtette és az Ő Lelkét lehelte az emberbe. Ezért jött Jézus, hogy ez a teremtési rend helyre állhasson. Senki nem kaphatja meg a Szentlélek ajándékát, Istennel való bensőséges közösséget csak az, akit az Úr áldozati vére megtisztított. Ha meg nem moslak semmi közöd hozzám! Mondja az Úr Péternek. Itt van a kereszt titka, a kereszt engesztelő áldozat és a kiontott ártatlan vér bűnbocsátó hatalma nélkül, nincs újonnan születés, csak abba költözik az Úr Lelke, aki hisz Krisztus érte és helyette bemutatott áldozatában. Mindez természetesen hit által történik, aki hisz a Fiúban, annak örök élete van.

Komolyan kellene vennünk azt, hogy az Isten igazságos Isten és megbünteti a bűnt, ami nem más mint maga a kárhozat mindazoknak, akik igazságtalanok, és azok számára, akik saját igazságukkal ön-igaz életükkel bíznak abban, hogy megállhatnak az Isten ítéletében, ami éppen azért félelmetes, mert Ő Igazságos Isten. A Biblia sokat beszél az Isten bosszúállásáról, amit bírói értelemben kell értenünk, tehát Isten feltétlen igazságos lesz. De ez az Igazság nem majd odaát adatik, hanem a kereszt nagyon is itt állt a Golgotán. Itt kell eljutnod az igazságra, azaz az Úr drága véren szerezett kegyelmére, mert odaát már csak az ítélet következik. *„Mert az Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem, hogy üdvözüljön a világ általa. Aki hisz Őbenne az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van, mert nem hitt az Isten egyszülött Fiának Nevében."Jn.3,17-18*

Itt kellene megkérdezned magadat, sőt jobb lenne, ha az Urat kérdeznéd, Uram, én valóban hívő ember vagyok? Tényleg csak Te vagy az én erős bizodalmam?

ÉLETFORMÁLÓ IGÉK

Beszélgetés Pristyák Györgyné Juci nénivel

Juci néni: Édesanyám ugye nagyon vallásos…ő imádkozott… én nem tudtam, hogy úgy kell kérni, hogy megtérjek. Hanem egyszer, tudom jól, cseresznyét szedtünk Icával a fán, mondom neki: Te tudod, milyen igét kaptam? – „Élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus.” Nem tudtam hova lenni az örömtől, nem tudom, hogy mi, de úgy átváltoztatta az Úr Jézus az egész testemet, hogy tudtam úgy élni, aszerint.

B.A.: Hogy van teljesen ez az ige? A teljes igét is el tetszett a múltkor mondani.

Juci néni: „Élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus. Amely életet most testben élem, Isten fiában való hitben élem. Aki szeretett engem, és önmagát adta értem.”
Ugye milyen nagyon szép?

B.A.: Gyönyörű. Hogyan hatott Juci néni életére ez az ige? Mi változott meg az ige hatására az életében?

Juci néni: Ez egy olyan, hogy attól kezdve nem tudtam már haragudni, nem tudtam veszekedni, hanem úgy éltem, mint ahogy az Úr Jézus kívánja. Ez egy olyan változás. Sosem tudtam, nem értettem addig, de mikor ezt az igét kaptam, ez olyan, hogy nem tudom kimagyarázni. Ugye milyen csodálatos, hogy „élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus”. Én azóta az Úr Jézust szolgálom, vagyis ővele járok, kelek, fekszem, mindig rá gondolok. Annyi éneket énekelek, mindig újabbnál újabbat lelek, mert nagyon szeretek énekelni.

B.A.: És mit tetszene üzenni a fiataloknak, hogy mi az életben a legfontosabb?

Juci néni: Az a legfontosabb, hogy fogadják el az Úr Jézust, járjanak a templomba, imádkozzanak, kérjék az Urat, hogy adjon megtérést. Mert ha megtérnek, akkor már csak figyelni kell… olyan csodálatos…, mindig kérem az Urat, ha elindulok, mert gyenge vagyok – Úr Jézus segíts! És érzem is, hogy mindig megsegít. Mert én mondhatom, hogy már a 92-t betöltöttem, és nem estem el úgy, hogy valami részem eltört volna. És az egy nagy csoda. Ahol én szolgáltam, pl. cséplőgépnél is, hát egyszer a dobba majdnem beleestem. Majdnem lecsépeltek engem, meglöktek úgy egy kévét, hogy ha nem kap el, aki eteti a gépet, bele is esek. De az Úr Jézus ott is megőrzött. Azért mondom, hogy ezt kimondani nem lehet, aki az Úr Jézust elfogadja. Ma már fiúk, lányok járnak együtt, nem úgy, mint amikor én jártam istentiszteletre, egy fiú sem járt, még csak férfiak sem, inkább csak nők. De most együtt mennek mind a ketten, akik egymáshoz tartoznak. Mennyivel könnyebb akkor. Mind a ketten fogadják el az Úr Jézust, sokkal könnyebb lesz az életük.

B. A.: Melyik a kedvenc éneke Juci néninek?

Juci néni: Jézus, világ megváltója.

B.A.: Köszönöm szépen a beszélgetést!

Keresztség, újjászületés, megtérés, keresztyén tanítás és nevelés

Hogyan kezdhetem jól ezt az írást? Mint Krisztus testének tagja, csakis „hálát adva az Atyának, ... aki megszabadított minket a sötétség hatalmából, és átvitt az Ő szeretett Fiának királyságába, kiben van a mi váltságunk, bűneink bocsánata.” (Kol 1,12-14). Hálát adok Istennek csodálatos kegyelméért, hogy keresztségemet, mely 1955. Pünkösdjén történt, nem hagyta kárba veszni rajtam, hanem 1973. nyarán Szentlelke által valósággá tette számomra azt, ami a keresztség isteni tartalma: a bűnbocsánatot és új életet.

Addig keresztségem és minden vallásosságom (sőt vallásos döntésem) ellenére én elveszett voltam, nem voltam Istennek újjászületett gyermeke. Amikor megkereszteltek, szüleim nem a kegyelemből élők valódi Krisztus-hitével, hanem önigaz emberi vallásossággal vittek oda. Emberi oldalról tehát visszaélés volt Isten kegyelmével. De szüleimnek ezt a – sajnos, mindmáig ilyen – vallásosságát is fölhasználta Isten, hogy számomra igéjével sokszori találkozást készítsen, és elhozza azt a döntő időszakot, amikor összeroppantak önigaz, sőt antikrisztusi vallásos ábrándjaim, hogy kegyelemre szorult bűnvallóvá tétetvén immár az Úr bűnbocsátó irgalmából éljek.

Ami feszültség az eddig leírtakban van, az okozza a keresztség témájával, főként keresztelési gyakorlatunkkal kapcsolatosan azóta ismételten kiújuló küszködéseimet. Azt próbálom leírni, amire mostanáig e küszködéseimben eljuttatott Isten.

A keresztség lényege: „Isten igéje a vízben” (Schmalkaldeni C.)

„Bár testi szem csak vizet lát E drága keresztségben, Hit által Krisztus váltságát Elnyerjük e szentségben.” (*Luther* keresztelési éneke, 295.é. 3.v.) Mi ad ekkora jelentőséget ennek a vízzel való leöntésnek, vagy régebbi formájában – mint Luther

is magyarázta – alámerítésnek? Az, hogy nemcsak a víz van ott, hanem azzal a vízzel együtt van Isten élő és ható igéje. Ez az ige teszi azt a vizet valóban keresztséggé. A keresztség tehát nem az ember hitvallásán és cselekedetén alapul, hanem az Úr személyre szóló igéje által az a lényege és tartalma, hogy benne „Isten kegyelme kináltatik fel" (Ágostai Hitv. IX.). Vallom, hogy a keresztség mibenlétének ez a felfogása és meghatározása tökéletes összhangban van az újszövetségi igehirdetés és bizonyságtétel egészével: „Mert kegyelemből vagytok megmentettek, hit által: és ez nem tőletek van, Isten ajándéka ez" (Ef 2,8). Isten kegyelme az egyedüli alapja a keresztyén életnek, és Isten igéjén fordul meg minden. Ezért ír ilyet *Luther* a Nagykátéban: „... ha az ige együtt van a vízzel, akkor érvényes a keresztség, még ha nem is társul vele a hit. Mert a hitem nem alkotja, hanem befogadja a keresztséget".

Mi a keresztség Istentől adott tartalma tehát (amit azonban természetesen csak a valódi Krisztus-hit tud befogadni)? Megpróbálom most összefoglalni úgy, ahogy az Újszövetség gazdag megfogalmazásban tanúsítja. A keresztség nem más, mint személyesen nekem nyújtott megkegyelmezés, közösségbe vonás az értem meghalt és feltámadott Úr Jézus Krisztussal. Kihirdetése annak, hogy Isten az én bűneimet, egész bűnös lényemet (óemberemet) Fiának kereszthalálában megítélte, feltámadásában pedig új és örök életet készített nekem. Elhívás a bűn világából, Isten haragja alól a bűnbocsánat, a megigazulás, az Isten számára való megszenteltetés életrendjébe, az üdvösségbe. A Sátán hatalmából való megszabadításnak, az Úr Jézussal való életközösségbe kerülésnek és az Ő uralma alá helyeztetésnek isteni pecsétje. Az Atya gyermekévé fogadás Jézusért, a bűnbocsánat és a Szentlélek ajándékával. Krisztus halálába való eltemetés és az újjászületés fürdője (Mk 16,16; ApCsel 2,38-39; Rm 6,1-11; 1Kor6,11; Gal 3,27; Tit 3,5; 1Pt 3,21 stb.).

Hol van helye a keresztelésnek?

Ott, ahol van ezt az ige által a keresztségben lévő kegyelmet e l f o g a d ó , a Szentlélek által ébresztett h i t ! Különben visszaélés. *Luther* ezt jól érezte, amikor pl. 1523-ban a huszita cseh-morva testvéreknek küldött iratában így fogalmaz: „Hiszen a szentségeket nem szabad és nem lehet élvezni hit nélkül, és ha mégis élveztetnek, az élvezők nagy romlására válnak. Ennek ellenében mi a Krisztus igéi szerint: ‚aki hiszen és megkeresztelkedik ’ stb., azt tanítjuk, hogy megelőzőleg, vagy egyidejűleg kell, hogy hit legyen jelen, ha keresztelünk, különben az isteni felségnek megcsúfolása válnék belőle, mint aki jelen van és kegyelmet kínál, melyet senki sem fogad el.” Mivel a hit szükséges voltát ennyire komolyan veszi, azért kísérletezik Luther a „csecsemőhit” gondolatával is, azt állítván, „hogy a fiatal gyermekek az egyház hite és az imádság által megtisztíttatnak a hitetlenségtől és az ördögtől, felruháztatnak hittel és úgy kereszteltetnek meg”. Ez utóbbi gondolat azonban már túlmegy a Szentíráson, ilyesmit az Újszövetségben nem találunk.

Ellenben megtaláljuk az Újszövetségben annak kijelentését, hogy a hívő szülők gyermekei „szentek” (1Kor 7,14), mert „ha a gyökér szent, az ágak is azok” (Rm 11,16), és Péter apostol így prédikál Pünkösdkor: „tiétek ez az ígéret és gyermekeiteké” (ApCsel 2,39). Ismerjük a háznépével megkeresztelkedő Kornéliusz, Lídia, a filippi börtönőr és mások történeteit is. Ezek a bibliai alapjai a k e r e s z t y é n családokban gyakorolható gyermekkeresztségnek! Századunk egyik nagynevű lutheránus dogmatikusa, *Althaus*, rámutat ezzel kapcsolatban arra a követelményre, hogy az egyház nem egyszerűen gyermekeket keresztel, hanem keresztyén családok gyermekeit, akik kezdettől benne állnak a gyülekezetben. A gyermekkeresztség dogmatikai alapja az a tény, hogy Isten a keresztyén családban és gyülekezetben született gyermeket ezzel már kivette a „világból”, igéjének hatáskörébe állította. Ezt a tényt realizálja, hajtja

végre a megkeresztelés. A gyermekkeresztség ezért nyugodt lelkiismerettel csak ott gyakorolható, ahol keresztyén szülők gyermekeiket valóban az Úrnak „felajánlják”, – bízva abban, hogy a hívő családban és gyülekezetben élő gyermek lelkében Isten már nagyon korán fölkeltheti a hitet, de (hozzáteszem) tudva azt is, gyermekeinkért imádkozó alázattal, hogy soha „nem test akaratából” születik az új élet (Jn 1,12-13).

Az eddig elmondottak alapján bizony, úgy látom, igen felelőtlen a mi keresztelési gyakorlatunk, és azt nem lehet „Isten elénk jövő kegyelmének” szokásos sablonszerű emlegetésével igazolni. Igaz, *Luther* azt írja, „érvényes a keresztség, még ha nem is társul vele a hit”. De hogyan érvényes? A Nagykátéban azt olvassuk erről: „Ahol azonban nincsen hit, ott csak meddő jel marad”. Ott nem mutatkozhat meg csodálatos tartalma, nem valósulhat meg, hanem ítéletes, romlást eredményező az érvénye. Milyen jó, hogy Isten fölfoghatatlan irgalmából mégis bekövetkezhet a keresztséggel való visszaélés után is az, amire *Luther* felszólít: „Ha akkor nem hittél, higgy most”, – és akkor valósággá lesz az újjászületés. Csak hát a megkereszteltek nagy számához képest igen kevésszer következik ez be...

Érdemes ezen a ponton szolgálatunk lényege felől elgondolkodnunk. Mi is a megbízatása „Isten titkai sáfárainak”? Mt 28,19-20 nem csupán keresztelési, hanem „tanítvánnyá tevési” parancs! A keresztség a Krisztussal való tényleges életközösségre juttatás szolgálatának összefüggésében van ránk bízva! Nem szakítjuk-e mi azt ki rengetegszer ebből az összefüggésből? Kiszakítva nincs a helyén! „Mert nem azért küldött engem Krisztus, hogy kereszteljek, hanem hogy az evangéliumot hirdessem (evangélizáljak)” – írja erre nézve Pál apostol (1Kor 1,17). A rám bízott pecsétet csak a megbízó akaratával összhangban használhatom jól... Az Újtestamentum tanúsága szerint Isten megbízásával összhangban, a keresztségben nyújtott, Krisztus halálával és feltámadásával

való közösségre elpecsételő kegyelmét megbecsülve, a keresztelésnek az Úr Jézus Krisztushoz megtérőknél és a Krisztushoz tért szülők gyermekeinél van helye.
Ezek után szükségszerűen adódik most az a két kérdés:

Mikor van és mi az újjászületés, és mi módon újjászületés fürdője a gyermekkeresztség?

Erre a kettős kérdésre meggyőző és igeszerű választ *Althaus* 1948-ban megjelent Dogmatikájának gondolatmenetében találtam (ismertette *Dr. Nagy Gyula* a LP 1949. júl.-aug. számában). *Althaus* megállapítja, hogy az Újszövetség a keresztséget és az újonnan születést nyilvánvaló módon együtt látja (különösen mutatja ezt pl. Tit 3,5; Kol 2,12), egynek veszi. E megállapítás után rámutat, hogy ez azonban azért van így, azért adódik magától ez az összekapcsolás, mert itt a keresztség általában missziói, tehát felnőtt-keresztség volt, amelyben Isten kegyelmes cselekedete történik, de e g y ú t t a l Isten cselekvésének a Szentlélektől munkált hitben való elfogadása is. Ez a hit pedig, amely a keresztséghez visz, gyökeres életfordulatot, megtérést, a Szentlélek általi új kezdetet jelent. Az újszövetségi keresztelések jellemzője az, hogy keresztség, megtérés és újjászületés, vagyis a Szentlélek általi valóságos megújulás egyszerre és együtt van.

A továbbiakban a problémát Althaus abban látja, hogy a keresztségnek és az újonnan születésnek ezt az újtestamentumi kapcsolatát *Luther* és az egész későbbi dogmatika minden további nélkül az általános szokássá lett gyermekkeresztségre is átvitte. Mindebből súlyos nehézségek származtak, olyan fejtegetések, amelyek újszövetségi és reformátori teológiai szempontból képtelenségek. Ebben a helyzetben az egyik megoldási kísérlet a múlt századi új-lutheri teológia volt, mely szerint a keresztség abban az értelemben újjászületés, hogy a kisgyermek lelkébe „a lelki élet csíraszerű kezdetét” oltja be. Ez a

„csíra”-fogalom azonban az Írástól teljesen idegen. Egy másik megoldási kísérlet az volt (greifswaldi teológia), mely szerint a keresztségbeli újjászületés „transsubjektiv” történés, nem az emberben, hanem az ember és Isten viszonyában megy végbe: kegyelembe fogadás. (A gyermekkeresztségre vonatkozóan ezt a „kegyelembe fogadás” meghatározást ugyan el tudom fogadni, de ami konkrétan az újjászületés fogalmát illeti, *Althaus*-zal együtt le kell szögeznem:) Az Újszövetségben az újonnan születés semmi esetre sem az emberen kívüli, transsubjektiv történés, hanem elválaszthatatlan tőle a Szentlélek ajándéka, a hitben való megújulás.

Ezek után *Althaus* szerint nincs más hátra, mint revideálni a hagyományos tanítást olyan értelemben, hogy a gyermekkeresztség nem tekinthető egyszerűen azonosnak az újszövetségi értelemben vett újjászületéssel. Újszövetségi értelme szerint ugyanis az újonnan születés a hitre jutásban történő exisztenciális fordulat felülről-valóságát jelöli meg . Tehát azonos az újszövetségi értelemben vett megtéréssel. (Vö. ApCsel 2,38-41; Jn 1,12-13; 1Pt 1,3.23; 2,24-25 stb.)

Viszont ennek kimondásával is megáll az, a gyermekként megkereszteltek és úgy hitre jutók vonatkozásában is, hogy keresztség és újjászületés elválaszthatatlanok egymástól. Idézem *Althaus*-t: „A keresztség hívja el a gyermeket a gyülekezetbe, melyben az igén keresztül a Szentlelket veszi, melyben tehát az újonnan születés történik. A keresztség így ígéri és munkálja az újonnan születést. Ez utóbbi akkor megy végbe, amikor az ember hinni kezd. A hit viszont semmi mást nem jelent, mint ezt: engedni, hogy végbemenjen rajtunk, amit a keresztség jelent, reáállni keresztségünk alapjára. Az újonnan születés a keresztség kegyelmének hittel való elfogadása. Ebben az értelemben a gyermekkeresztségről is áll, hogy az újjászületésnek fürdője.”

Megtérés és újjászületés Isten igéje és hitvallásaink szerint

Mint már utaltam rá, *Luthernél* és hitvallási iratainkban valóban vannak olyan mondatok, melyek a keresztségbeli tényleges újjászületést látszanak tanítani. De ezzel szemben ott áll az a rengeteg kijelentésük, amelyekben a megkereszteltek tömegeit úgy szemlélik – a valóságnak megfelelően –, mint akik egyáltalán nincsenek ténylegesen újjászületve. A templomba sereglő (és nyilván megkeresztelt) népről pl. *Luther* így beszél: „Ennek soraiban sokan vannak olyanok, akik még nem hisznek, vagy nem keresztyének, sőt nagyobb része csak úgy áll ott s bámészkodik...” (A német mise...). A névleg keresztyén Európában az Apologia az igazi egyházról úgy beszél, hogy „van néhány Isten gyermeke imitt-amott a világban, a különféle birodalmakban, szigeteken, országokban és városokban napkelettől napnyugatig, akik Krisztust és az evangéliumot igazán megismerték” (VII. 21., német szöveg). A Formula Concordiae pedig rengeteget beszél arról az emberről, „aki nem tért még meg Istenhez és nem született újjá” (Solida Declaratio II. 53): „Mivel ugyanis az ember a megtérés előtt halott a bűnben (Ef 2,5), nem lehet benne lelki dolgok tekintetében semmiféle jót munkáló erő” (SD II. 61). Az FC újra meg újra együtt emlegeti a megtérést és újjászületést.

Ezt a megtérést, azonosítva az újjászületéssel, úgy mutatja be az FC, mint olyan eseményt, történést, amelynek a valódi keresztyének életében valamikor be kellett következnie, és ilyen szempontból kifejezetten megkülönbözteti a rákövetkezendő naponkénti megtéréstől. Szemléltetik ezt pl. a következő szövegek: „Hogy Isten a megtérésben miképpen teszi a makacs és kedvetlen embert a Szentlélek kényszerítése által készségessé, és hogy az ilyen megtérés után az ember újjászületett akarata a megtérés naponkénti gyakorlásában éppen nem tétlen, hanem együtt munkálkodik a Szentlélek minden cselekedetében, me-

lyeket rajtunk keresztül végez, – mindezt a fentiekben eléggé megmagyaráztuk” (SD II.88). „Mert a mi megromlott akaratunk megtérése, amely valójában nem egyéb, mint a lelki halálból való feltámasztatása, egyes egyedül Isten munkája” (SD II.87). A megtérés bekövetkeztének „miképpen”-jéről pedig előzőleg ezt olvashatjuk: „... az igehirdetés és az ige hallása által munkálkodik Isten, töri össze szívünket és veszi rá az embert, hogy a törvény hirdetésén keresztül bűnét és Isten haragját megismerje, igazi rettegést, bánatot és fájdalmat érezzen szívében; ugyancsak a bűnöknek Krisztusban történt kegyelmes bocsánatáról szóló evangélium hirdetése és hallgatása éleszti fel benne a hitnek kis szikrácskáját: így adatik a szívbe a Szentlélek (aki mindezeket cselekszi)” (SD II.54). – Hitvallásaink ilyen megfogalmazásai tökéletes összhangban vannak Isten igéjével, mely a megtérést mint eseményt mutatja be: „miként tértetek meg az Istenhez” (1Thessz 1,9); és az újjászületést, mint Jézus Krisztusnak személyes módon, néki engedő bizalommal való befogadását határozza meg (1Pt 2,25 vö. Jn 1,12-14). A megtérés és az újjászületés azonossága azt fejezi ki tehát, hogy a megtérés valóságos emberi döntésfolyamatában az jelenik meg, amit Isten végzett el bennem Szentlelkének csodájaképpen: A bűnömre rádöbbenés, bűnbánat és bűnvallás Isten szerint való szomorúságán keresztül Jézus Krisztusnak, az elveszett bűnösök Üdvözítőjének befogadására nyílik a szívem, hogy immár az Ő uralma alá engedjem magamat (vö. ApCsel 16,14-15).

Aki magát Isten előtt „elég jó” vagy „nem annyira rossz” embernek tartja még, az még nem tért meg, nem született újjá, és az ige mértéke szerint hitetlen. Ó, de sokan így ülnek a templomainkban! Bennük nem az „evangélikus öntudatot” kell ápolgatnunk, – mert ez felelőtlenség és szeretetlenség –, hanem „az igazságot követve szeretetben” (Ef 4,15) a megtérésre kell hívogatnunk őket. Természetesen ez a megtérés nem mindenkinél pillanatszerű esemény, sőt igen sokaknál hosszú belső érlelő-

désben következik be, és természetesen, ha bekövetkezik: „Ez a megtérés a keresztyén ember haláláig tart” (Schmalkaldeni C.).

„Akiben elkezdte Isten a munkáját, az kezdi látni egyes bűneit. A megtérésben már mindenestül elveszett bűnös vagyok. S a keresztyén életben való előrehaladás jele: egyre nagyobb bűnössé leszek magam előtt” (Dr. Nagy Gyula, Belmissziói munkaprogram 1948-49. 39.1p.).

Kitekintés a keresztyén tanítás és nevelés témájára

Amit ebben a tekintetben az eddig leírtak nyomán égetően szükségesnek tartok, azt így tudom összefoglalni: evangélizálva tanító lelkigondozás. A valóban keresztyén tanításnak és nevelésnek döntő eleme az a tudat, a hívő családban is, meg a gyülekezetben is, hogy a hitet nem lehet megtanulni, hitre jutni kell. A tanításban is Isten döntést igénylő és munkáló személyes hívásának kell megszólalnia.

Egyre gennyesedő seb egyházi életünkön a keresztelési gyakorlatunk. Igaz, a tömbgyülekezetekben talán nem látszik annyira, mint nálunk: rengeteg szomorú tapasztalatot lehet szerezni arról, hogy szülők a keresztséget ugyan „igénylik”, az egyház közösségétől és tanításától azonban magukat és gyermekeiket is távol tartják. Semmibe veszik a keresztség tartalmát, eszük ágában sincs gyermeküket az Úrnak felajánlani, és félelmetesen látszik, hogy hazug volt a hitvallásuk és az ígéretük. (Dánszentmiklóson pl. a megkeresztelt gyermekek legalább harmadának hiába járok utána több évben is: nem is gondolnak a konfirmációra.)

Mit tegyünk? Legalább annyit* mindenképpen, hogy minden keresztelés előtt legyen lelkipásztori beszélgetés, amelyben elhangzik, hogy mi a keresztség Isten részéről, és hogy azt csak az Úr Jézus előtt meghódoló őszinte hittel lehet jól fogadni és megbecsülni. (*Bár érzésem szerint ez is rendkívül kevés...) És mit lehet még tenni? Bűnbánattal imádkozni bölcsességért (Jk 1, 5) és önaltatásból való ébredésünkért (Jel 3,1-6)!

ADÁMI LÁSZLÓ evangélikus lelkész

Az Emmausi Férfikör

Férfikör. Mikor először hallottam a férfikörről nekem először egy konzervatív keresztény közösség férfi tagjai, az *amishok* jutottak eszembe. Náluk az a szokás mikor valamely fiatal házasodni készül, akkor a férfiak együtt, közösen építik fel az ifjú pár házát. Mi a férfikörön nem házat vagy valamilyen lakóépületet építünk férfitársaimmal, hanem a Krisztushoz vezető utat és Istenbe vetett hitünket, énekekkel, imádságokkal építjük ujjá és ujjá minden hónap harmadik hétfőjén. Ezekre a találkozókra általában az Emmaus kápolnájában kerítünk sort. De ha szükség úgy hozza, akkor útra kelünk és támogatásra, erősítésre szoruló férfitársunkat felkeresve hozzá visszük az „építőanyagokat". Közös összejöveteleink alkalmával már voltunk kedves vendéglátó férfitársainknál nagyon finom bográcsozáson, lecsófőzésen, szalonnasütésen, vagy különleges töltött kenyérlángos sütésen, kiknek ezúton is szeretnénk ezt megköszönni. Ezen alkalmak közben is igen meghitt komoly gondolatokat beszélünk meg, kinek mi jut eszébe egy igéről, egy bizonyos igeszakaszról, kérdésre válaszokat kapva lelkészeinktől. És végezetül szoktunk-e beszélni, mint férfi a férfival? Igen, de inkább, mint férfi Istennel. Hívjuk, várjuk kedves férfitestvéreinket ezekre az alkalmakra. Következő találkozó időpontja június 19.-én hétfő 18 óra.

Magyar Tamás

Túrmezei Erzsébet: Pünkösd után

Pünkösdig hallgattak. Vártak. Hallgattak.
Szívükben szunnyadt a húsvéti hír.
Nem mentek vele. Egy helyben maradtak.
Aztán pünkösd lett, és ütött az óra.
Zendült a szó: Lélek volt és erő.

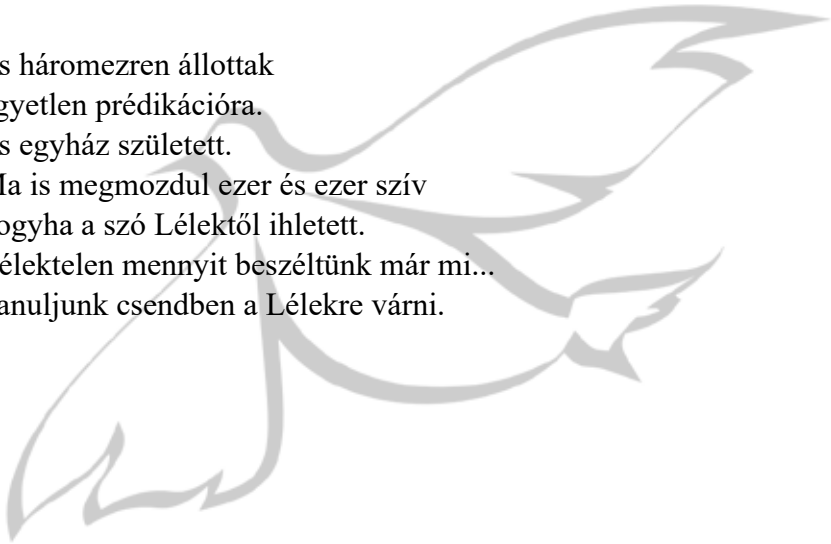

És háromezren állottak
egyetlen prédikációra.
És egyház született.
Ma is megmozdul ezer és ezer szív
hogyha a szó Lélektől ihletett.
Lélektelen mennyit beszéltünk már mi...
Tanuljunk csendben a Lélekre várni.

Konfirmandusaink

Csató Vivien, Farkas Kira, Farsang Dorina Kecskeméti Lilla, Kurucz Panna, Magyar Fruzsina, Jaczkó Dávid, Majoros Dávid és Papp Ádám. Ők kilencen konfirmálnak a Reformáció 500. évében. Hamar közösséggé váltak, szeretnek együtt lenni, sokat nevetni és játszani. Kétszer voltunk együtt csendes hétvégén. Először decemberben, majd most Pünkösd előtt. Az első hétvége záró istentiszteletén a saját maguk által írt imádságot olvasták fel. Egyikőjük szépen megfogalmazott imában kérte Isten oltalmát a hazafelé vezető úton. Elindultunk, Rakamaz után egy szembe jövő autó megcsúszott és egyenesen felénk tartott, a csúszó autó által felvert kövek a szélvédőn csattantak. Elkerült minket az ütközés, Isten közbeavatkozott. Az élet törékenysége, az imádság meghallgatása, Isten óvó szeretete és persze félelem és riadtság ott forogtak a szívünkben. Amikor hazaértünk, együtt maradtunk egy picit még imádkozni. Nem ez az egyedüli, amit nem fogok elfelejteni velük kapcsolatban. Hálás vagyok azért, ami Istentől van az ő életükben. Köszönöm a szülőknek, hogy engedték a gyermekeket a konfirmációi felkészítőre! Számítunk rájuk a gyülekezetben.

A feltámadás reménységében temettük el:

Garancsi Jánosné szül. Turcsán Ilona, Boros Miklós, Jónás Jánosné szül. Szász Margit, Kiss Jenőné szül. Bakó Ilona, Kovács-Zelenyánszki Tamás, Gyurcsán Mihályné szül. Palicz Ilona, Lukács Ödönné szül. Kántor Éva, Hanász Józsefné szül. Juhász Edit

Jézus mondja:"Ne nyugtalankodjék a ti szívetek: higgyetek Istenben és higgyetek énbennem!" Jn. 14,1

A keresztség szentségében részesült:

Szalanics Regina Mirjam

„ Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözül, aki pedig nem hisz, elkárhozik." Mk 16,16

<u>Előttünk álló programok:</u>

- 2017. június 18-23. serdülő ifjúsági csendes hét Bodrogkeresztúron
- 2017. július 4-6. ifjúsági csendes hét Bodrogkeresztúron
- 2017. július 13-16. felnőtt csendes hét Bodrogkeresztúron
- 2017. augusztus 20. nyírszőlősi csendes nap
- 2017. szeptember 23-24. Emmaus születésnap

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik a 2016. évi adójuk 1%-át az **EMMAUSÉRT** Alapítvány céljaira szánták. Köszönjük eddigi és a további felajánlásaikat.

Számlaszámaink:

Nyíregyházi Emmaus Egyházközség:	11744003-20946856
Emmaus Evangélikus Szeretetotthon:	11744003-20039156
Emmausért Alapítvány:	11744003-20934312

Elérhetőségeink: 4400 Nyíregyháza, Korányi F. u. 160/A.
Telefon: 06-20-8243085, Fax: (42) 595-469,
E-mail: emmaus@lutheran.hu, www.emmausgyulekezet.hu